

Oglasi, pripisane itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojku, oglašje itd. šalju se naputnicom ili položnicom pošt. štedionice u Betu na administraciju lista u Pulj.

Kod naručbe valja točno naznačiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Na list na vrijeme, ne primi, neka to javi odgovarajuću u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napíše «Reklamacija».

Cekovnog računa br. 847.849.

Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Slogom rastu male stvari, a neostaju sve pokvarene. Narodna poslovica.

Izlazi svakog utorka i petka u podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, nepodpisani netiskaju, a ne frankirani neprimaju.

Predplata za poštarinom stoji: 12 K u obće, 6 K za seljake, ili K 6 —, odn. 3 — na godinu, pol godina.

Izvan carevine više poštarina.

Redovni broj stoji 10 h. koli u Pulj, toli izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici Gijula br. 5 te prima stranke, osim nedjelje i svake svaki dan od 11—12 sati prije podne.

Odgovorni urednik i izdavaatelj Stjepo Gijvić. — U nakladi tiskare J. Krimpučić i drug. u Pulj. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Sjećajte se

Družbe sv. Cirila i Metoda
za Istru

Osar tutto!

Poznato načelo bivšeg predsjednika talijanskog političkog društva za Istru i bivšeg zašupnika za V. kuriju Istru, glasovitog Bartolčića t. j. osar tutto (svako sredstvo vodi k cilju, ili: neplasi se nikakva sredstva ili: upotrebi svako sredstvo) koje je proglasio prigodom zadnjih izbora za državni sabor god. 1897, i kojim se tada poslužise proti nam njegovi politički istomišljenici širom cele Istre, dolazi i sada obilato do uporabe. Tim načelom poslužise se naši narodni protivnici kod razdiobe izbornih sekcija za predstojeće državne izbore, tog načela držeše se kod sastavljanja izbornih listina svuda, gdje je u občinah pučanstva obiju narodnosti, to načelo provadaju i sada kod izbora fiduciara u onih občinah, u kojih bi po pravici i po broju občinara, koji imaju pravo glasa morali biti izabrani hrvatski ili slovenski fiduciari.

Već davno prije izbora glasalo se, da je središnja ili bečka vlada odlučila, da će se kod nas razdijeliti izborne sekcije po narodnosti tako, da će Talijani birati za sebe a mi Hrvati i Slovenci za sebe. To bi doista bila najpravednija razdioba i tako bi se bio najsajnije pokazao kod izbora izraz narodne volje obiju narodnosti. Nu gornji glas nije se na žalost obistinio, jer podijeliše izborne sekcije na korist Talijana a na štetu Hrvata i Slovenaca.

U Trstu vlada javna tajna, da je jedan član zemaljskoga odbora u Poreču tamo donio gotov nacrt o razdiobi izbornih sekcija za Istru i da je tamo taj nacrt malom iznimkom odobren. Mi nemožemo sa stalnošću utvrditi, da li je ta javna tajna istinita, nu možemo nasuprot sa dokazi potvrditi, da su mnoge izborne sekcije u zapadnom dijelu Istre tako razdijeljene, da ih nebi mogao za Talijane povoljnije razdijeliti ni isti zemaljski odbor u Poreču.

Takovoj razdiobi imali bi se jedino zahvaliti naši narodni protivnici kad bi im pošlo za rukom prevarom i nasiljem iz ruku naših izgrnuti mandat za V. kuriju ili mandat u izborničtvu seoskih občinah zapadne Istre. Nadamo se, da im se to posrećiti neće, ali je dobro, da se to ovdje na vrijeme iztakne. U tom valja dakle, da budemo na čistu, da su naime izborne sekcije razdijeljene jedino u prilog Talijana Istre.

Za ovu tvrdnju navesli ćemo samo jedan dokaz. Po službenoj statistici imade nas Hrvata i Slovenaca u Istri preko 80.000 više nego li Talijana. Da je pravedno proveden popis pučanstva, bilo bi nas i preko 100.000 više nego li njih. Ali uzimimo službene podatke kao temelj za izbor u V. kuriji. U toj kuriji bira svaki državljan, koji je navršio 24 godine i koji stanuje u jednoj obćini bar 6 mjeseci.

Zdrav razum kazati će svakomu, da u toj kuriji nebi imalo biti ozbiljne izborne borbe, ta bi ta kurija morala po pravu i po broju pučanstva pripasti nama, pa kad nas i nebi bilo više nego li samih 80.000. Pa šta vidimo? Vidimo to, da bijase u toj kuriji izabrani god. 1897. talijanski kandidat i da se danas i u toj kuriji vodi najžešća izborna borba. Onaj, koji nepozna izborne spletke istarskih ili u obće primorskih Talijana, neće moći, da pojmi ovo naše razglabanje. A ipak je tomu tako!

Pomoćju takove razdiobe izbornih sekcija podana je Talijanom Istre prigoda, da se mogu ne samo ozbiljno pustiti s nama u izbornu borbu i u V. kuriji, nego čak dopaše, da nam mogu i mandat u toj kuriji otići.

Kod razdiobe izbornih sekcija u Istri došlo je dakle u porabu i spomenuto načelo — u koliko su kod te razdiobe naši narodni protivnici sudjelovali.

A šta da kažemo o sastavu izbornih listina? Tuj se tekak upotrebilo u potpunosti mjeri ono nepošteno načelo.

Protivnici naši znali su naime, da će uzprkos povoljnoj razdiobi izbornih sekcija teško do pobjede bilo u V. kuriji, bilo u zapadnom izborničtvu seoskih obćina, ako se nepošteno kad sastavljanja izbornih listinah omiljelog im načela. I poslužise se obilato svuda tamo, gdje imaju vlast u obćinah, u kojih stanuje većina, ili znatna manjina našega naroda.

Izborne listine obćina sudbenih kotara: piranskoga, bujskoga, porečkoga, koparskoga, labinskoga, puljskoga, losinjanskoga itd. itd. znale bi nam pripoviedati o zlobnoj i nepoštenoj nakani njihovih sastavljača. U pojedinih obćinah izpušteno je na stotine naših istomišljenika imajućih pravo glasa; u drugih pokvarena su imena, izkrivljena prezimena izbornika ili imena njihovih roditelja; u trećoj uvršteno je na stotine takovih, koji neimaju pravo glasa, jer neimaju potrebite dobe, ili neplačaju opredijeljenog poreza, ili jer su izbornici u drugoj kuriji itd. itd.

Reći će nam se možda: e pa dobro, zašto se nije reklamiralo ili takove listine izpravilo. Lahko je to kazati, ali teško izvesti. U mnogih

obćina nisu mogli naši do izbornih listinah, u drugih nebijase moguće u kratkom roku izpraviti tolike pogriješke, u trećih zanesoše se za ne sreću naših na čuvstvo pravednosti talijanske gospode, a u četvrtih napokon nebijase sposobnih ljudi, koji bi bili mogli izpraviti do skrajnosti izkrivljene izborne listine. I tako je došlo u mnogih obćinah Istre do toga, da se vrši ili se je obavio izbor fiduciara na temelju posve izkrivljenih izbornih listina. Zlobna nakana je tuj uspjela, jer bijahu izabrani talijanski fiduciari za jednu ili drugu kuriju.

Osar tutto pomoglo je dakle najprije kod razdiobe izbornih sekcija a zatim kod sastavljanja izbornih sekcija, a gdje im nije ponoglo do pobjede ni prvi ni drugi put, tuj mora pomoći kod samog izbora fiduciara.

U tom obziru pružaju nam grozne primjere izbori za izvanjske obćine u sekciji Lazaret (obćina Kopar) izbori za V. kuriju i za izvanjske obćine u sekciji Novavasa (obćina Piran), izbori za V. kuriju u sekciji Oprtalj, izbori za V. kuriju u sekciji Skoflje (obćina Milje) itd. itd.

Kod svih tih izbora provadjala je talijanska stranka bezobzirno i bezobrazno svoje glasovito načelo „osar tutto“ u najširem smislu rieči.

U Lazaret dovezla je stotinu Koparskih fakina i gradjana, koji neimaju pravo glasa u izvanjskom izborničtvu, te na taj način pobjedila u izborničtvu izvanjskih obćina; u Novovasi pobjedila je koli u V. kuriji toli u izborničtvu seoskih obćina jedino pomoću šleparije i nasilja; u Oprtlju prekinula je nezakonito izbor i prevarila naše izbornike kad je vidjela, da nemože inače do pobjede; u Skofljah doći će do ponovnog izbora jedino radi toga, što se je i tamo poslužila obilato svojim obljubljenim sredstvom.

Tako bismo mogli nabrojiti i više drugih primjera o provadjanju onog djavolskog načela, nu s mnogih strana očekujemo pitanje obavijesti, o čemu će naći naši čitatelji viestih na drugom mjestu ili u budućih brojevih. Međutim držimo, da smo i ovim dostatno dokazali, da je talijanskoj stranci u Istri glavna poluga i najizdašnije sredstvo u ovih izborih njezino glasovito, ali mrzko, nepošteno i nemoralno načelo: osar tutto!

Izorno gibanje.

Mrzko talijansko načelo: osar tutto, o čemu govorimo obširnije na prvom mjestu, našlo je neotekivane uporabe kod izbora za V. kuriju u sekciji Oprtalj u istoimenoj obćini. Tuj su se opet jednom pokazali istarski Talijani u svoj njihovoj brutalnosti i u svoj njihovoj golotnji.

U toj sekciji imalo se odobriti 7 fiducijara. Po glasovih, što smo ih od tamo dobivali zadnjih dana, bijasmo stajni, da će i tamo pobjediti istarsko-hrvatska stranka. Prvog dana, t. j. dne 29. novembra imali su naši predloženi 80 glasova većine, kako nas je brzojav obavijestio.

Na večer imalo se birati do 5 sati. Do tog sata pročitana bijase izborna listina do broja 700, a napried ne, jer imade izbornika do 1043. Okolo 5 sati navršili su u izbornu dvoranu pristae talijanske stranke, ponajviše oprtaljski gradjani — premda nepozvani. Naši izbornici htjedose za njimi u dvoranu, ali im oružnici nedopustise. Na opetovan zahtjev, da se i njih pusti u izbornu dvoranu, podje oružnik po naputke, komisar, pa vrativ se, reče našim: ni pomoći, morate poći, imamo zapovied, ako nećete s lipimi, hoćete slabimi! Naši bijahu protjerani sa birališta pak za njimi navalise oprtaljski gradjani kamujenjem i pogodiše jednoga oružnika.

Izbornikom, koji bijahu u izbornoj dvorani, dopustio je komesar, da glasuju još jednu uru, a onim, koji nisu mogli više glasovati, načinio je znak modrom olovkom na glasovnici dodav, da će samo oni sutra glasovati.

Sljedećeg dana nastavio se izbor, ali naših bijase na stotine odpravljeno, jer da nisu zabilježeni. Proglaseni bijahu izabranimi talijanski fiducijari, koji da su bili okolo 80 glasova većine. Krasne li nam većine, kad je naših 250—300 silom protjerano i k izboru neprispusteno.

Naši su pouzdanici opetovno i odlučno prosvjedovali proti takvom nezakonitom i nasilnom postupanju, na što im je izborni komesar odgovorio: La protesti magari contro Dio! (Prosvjedujte ako ćete i proti Bogu!) ili: La taci che non me inviperi! (Šutite da se ne razjultim!) Naši vidjeniji izbornici utožili su odmah prosvjed na c. kr. namjestništvo proti takovim — nazovi izborom podkriepiv svaku činjenicu i svaki navod sa svjedoci.

Predsjedništvo političkoga društva „Edinost“ obavijesteno o svemu, učinilo je osobno na c. kr. namjestništvo u Trstu potrebite korake, da se tomu talijanskomu zulumu na put stane, da zakonu zadovolji i da se taj smišljen izbor unisti. Ono će učiniti i dalnje korake proti takvom postupanju talijanske gospode i izbornih komesara, da vidimo hoće li se već jednom u Istri zakon vršiti i poštivati.

U budućem broju pribiđiti ćemo protest naših izbornika u cijelosti, neka vide naši čitatelji i izvan Istre, kako se vrše izbori u Istri pod sami konac ovoga vieka.

Dne 1. t. mj. objavljen bijase u istoj sekciji izbor za IV. kuriju ili za izvanjske obćine. Od tamo neimamo joške viesti, već doznajemo iz talijanskih novina, da bijase izabrano 7 talijanskih fiducijara sa 31 glasom većine. Kako se je došlo do te većine, doznati ćemo valjda čim prije od tamošnjih prijatelja.

da ih znamo i braniti. Kume, kumpare, sjioco, čujte — predika ni jako duga, ali justa — donka salencija! Sutra prekosutra morati ćemo ići neki simo, drugi tamo; neki u Barban, neki u Alturu, neki u Pomer i tako naprid. Ja mislim, da svaki pravi i pošten muž i ki samo malo razumi, ča je to, neće učiniti od manje, da ne opravi svoju dužnost. Nemojte mi ki kakove komplimente vaditi, ali se skuživali, da nemorete poći za jenu, ali za drugu stvar; već udrimo svi složno kaj oni put izpod Liše s onom jidejom u glavi, da peta kurija i četvrta moraju biti naše. Kosa maj! Ja sam već star, noge me nemogu nositi i deboto, da sam zato i pasa preskričov, ali sve jeno ča zajahati na moga, da mi proslite, tovara pak ču pojt kamo me budu zvali, da ovršim svoju svetu dužnost i da dađem lip izgled drugim starim i mladim. A tako dajte i vi, ki morete laglje nego ja. Nemojte, da bi se ki naša, ki bi se puštja ča — mazali, jer bi moga pak najzad i namazan ostat. Ne za pijat bigul, to je niš, ali ni za pet, ni za sto florini, a ni za sve puljske beče, da mi ih dovezu na karetnu prid vrata, ja njim se nebi proda. Ča će meni njihove bigule i svi njihovi beč, ako sam sgužija poštenje i viru i ocrnija si obraz prid svim svitom! Bože moj, ter mi ne bi nijedan stija dati ni prežu papra na fido: a kušencija ka jopet čovika za srce ujida?

Mi moramo oni dan svi složno rinuti i da nijedan ne bi poalija, da se jedanput zavrtimo, da i kmet ina ono, ča ga gre i da bude svoj gospodar. Ča ni forš lipo, da se mi moramo vajk gospodi klanjati, ako te nam napraviti mrvicu šterne, bokunić puta ali ako te nam dopuštiti, metemo dir, da prospemo po cesti par mući jare? A i to, ča pitamo, ili nam ne dadu, ili pak nam dadu, ča je njih volja kako pekljarom i to još moramo čekati, kako i tovar dok sparožina ureste. Da imamo i mi naše pravice, imali bi ne par neg i deset mući jare prez da njima klobuk skidamo. Donke vidite, da ki servi ne kumanda.

A zašto pak moramo mi njima serviti i biti njihovi ščavi? Ča ne plaćamo i mi naše derite kako i oni, ali još veće, jer nas je više nego njih (nu pogledajte u statistike)? Ča ne plaćamo i mi tri fiorina po svakom ditetu, koje je za školu, a škola nimamo ni treći parat kako i oni? Ča ne plaćamo dizionate na to i na ono, a ni toga ni onoga nimamo? Inšoma sve kako i oni i još više nego oni; pak ja mislim, da bimo zato i mi morali imati u svemu i svačemu, ča je lipo i dobro derit almenko kako i oni. Ma šjor no, oni moraju zapovidati s nami i nami diliti ono, ča njima ostane. Ča vam se vidit, je to pravo? Brek me uzeja ako je. Ja vidim već, da mi svi dajete pravo — ako izvadimo kumpaniju od gospodskih podreptic i neki drugi trubili, kima to ne ide u glavu. Ma pacijenca, ti će već dojt na svoje i na pravi put, kud budu pojili sve repe, ča su gospodskim čeršnjam ostale. In fine finorum, bi bija reka pokojni Delija (a takovoga se već nerodi na prešu), mislim, da sam vam reka nekoliko i da ste anka razumili čagod; zato vas molim, da udremno svi složno za našu starinu, da ne budu kašnje naša dica na nas zlovoljna, da smo njihova redita i lejlitimu pustili propasti, da smo ih ostavili, kako i ribu na blatu, kaj miša pred mačkom, kaj toware u sirku. Dakle, kako sam vam reka, samo atencija na mazale.

Balota iz Raše.

Naši posebni brzozjavi

Lindar, 30. novem. Vanjska občina Pazin danas ovdje za četvrtu kuriju imenovala naše fiducijare sa 676 glasova. Protivan nijedan.

Podgrad, 1. decembra. Jučer izabrak sekojja Pregarije za petu kuriju 2 fiducijara a danas ciela občina Podgrad za četvrtu kuriju 15 fiducijara naših sve jednoglasno.

Malinska, 1. decembra. Sekcija Polje jednoglasno izabrak po dva fiducijara za obje kurije.

OPRTALJ, 2. decembra. Izbor pete kurije sekojja Oprtalj uništen, radi groznih nezakonitosti počinjenih od talijanske izborne komisije na škadu naše stranke. Ako kod ponovnih izbora bude pravice, pobjeda naša sjegurna. Nadamo se, da će kapitanat porečki uništiti i izbor četvrte kurije u Oprtlju, radi jednakih razloga, ter predložiti državnom odvjetničtvu, da postupa u smislu kaznenoga zakona. Novi izbori urečeni za dne 17. i 18. decembra.

Buzet, 3. decembra. U gradu prošli protivnici a okolica birala naša četiri fiducijara za 5. kuriju.

Kastav, dne 3. decembra. Jučer obdržavan izborni sastanak kod Kinkela u Pereniših. Bio je vrlo mnogobrojno posjećen. Otvorio ga dr. Pošćić, a predsjedao načelnik Kastva Kazimir Jelušić. Govorili najprvo dr. Januzzić, a poslje njega profesor Špinčić. Oduševljeno odobranje. Jedno zanovetalo, Krstičeva podrepnica, izvrgnuto smiehu.

Kastav, dne 4. decembra. Sekcija Kastav izabrak sa 444 glasova u petoj kuriji 13 naših fiducijara.

Vodnjan, dne 4. decembra. U Barbanu jednoglasno obe kurije naše po 7 fiducijara. — Usljed kupovanja glasova na veliko, što bijaše i protokolarno potvrđjeno, propadosmo u petoj kuriji u Sanvinčentih sa 37 glasova manjine.

Prsni čaj sa „Učke-Gore“

Izvrstni domaći lijek proti

influenci, kašlju, nahladi ili prsnom kataru, proti hrapavosti i promuklosti grla.

Cijena 50 para.

Glavno skladište:

Ljekarna L. Ghersetich,

Volosko — Istra.

Dobiva se u svakoj ljekarnici.

Svieće od pčelinjeg voska

preporučam u svjetlosti crkvenim upravam: 1. slavnom općinstvu uz cenu: 47 po K 4-90

Vošene svieće i duplire I (austrijski sastav) 4-40
Svieće i duplire I (talijanski sastav) 3-40
Svieće i duplire II 2-40
Tamjan lacrima I 2-40
II 2-40
III 2-40
Površeno platno za oltare 2-40
Sitični i stakla za vječno svjetlo po običnoj su cijeni.

Naruče u vrijednosti od 20 K napried, posiljem franko. — Pri točnoj uplati dajem popust od 3%.

Sa odlučnim stvaranjem
J. KOPAČ,
Ulica sv. Antona 7. Gorica.

Čast mi je obavijestiti slavno občinstvo, da sam u kući Degiovanni. — Via Fondaco — otvorio.

prodaju vina na veliko

to pravog naravnog dalmatinskog vina crnog, bijelog i opola. Vina su iz mojih vlastitih vinograda iz ubave kaštelanske riviere u Dalmaciji, a poznato je, da su kaštelanska vina na glasu osobito u Francuzkoj i Njemačkoj kao najbolja za rekonvalescente i malokrvne te su najukusnija kašna stolna vina. Uslabadjam se stoga svoje skladište što toplije preporučiti.

Odani
Vinko Ivanac.

Rodoljubi!

Kupujte samo Cirilo-Methodijske žigice!

Dobivaju se kod

A. Žnidaršić, Via Sissano 9 u Puli
na debelo i drobno.

L. Malitzky

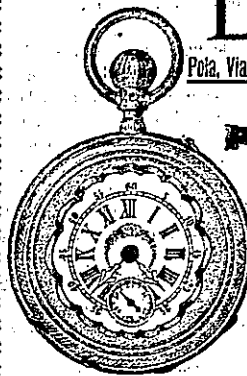
Pola, Via Serbia 65. — urar i srebrnar — Pola, Via Serbia 65.

preporuča

bogatu zalihu

žepnih i sobnih satova raznih kovina i vrsti, dalje svakovrstnih zlatnih i srebrnih stvari, n. pr. prstena, naušnica, narukvica, lanaca, igala, gumba itd., sve najprikladnije

za darove o prilici sv. potvrde (berme).

Jedini

IZVOZ NARAVSKOG VIŠKOG VINA
crnog i bijelog ponajboljih vrsti.

MARIJA MARDEŠIĆ

trgovina i izvoz vina u Puli (Istra).

Cijenici šalju se na zahtjev badava i prosto poštarine.

JOSIP POTOČNIK

Via Giulia broj 5. — u Puli — Via Giulia broj 5.

Telegr.:

POTOČNIK,

Pola.

Skladište

glinenih peći

i štednjaka.

Preuzimlje

svakovrstne radnje za-

sjećajuće u taj obrt.

Zastupnik tvornice pokusstva

J. J. Naglas-a u Ljubljani.

LJUBLJANSKA

KREDITNA BANKA

U LJUBLJANI

Špitalska ulica br. 2.

Kupnja i prodaja

svih vrsti

renta, državnih papira, založnih pisama, srećaka, novaca, valuta,

i t. d. uz najkulatnije uvjete.

Posude na vrednostne papire

uz nizke kamate.

Osjeuranje proti gubitku na kurzu.

Promese za sve vucitbe.

Primanje novčanih uložaka

na

uložne knjižica, na tekuci račun, i na girokonto sa 4% kamatima od dana uložka do dana dignuća.

Eskomptira mjenice najkulatnije.

Burzovne naručbe.